

Poštini Glasnik

Letnik X.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1930.

12. številka.

Jožko Čampa:

Naši problemi.

(In odgovor g. Štuklja.)

G. Štukelj je edini članek »Poštarija«, ki je aktualen in stvaren in ki ga človek čita z zanimanjem ter brez nevolje. Dosedaj so zbuiali pozornost njegovi čisto strokovni prispevki, ki obravnavajo večinoma strokovno-personalna vprašanja iz pravnih vidikov. Odlikujejo se po dobrem poznavanju splošnih razmer pri pošti in po umevanju potreb stroke in osebja. Najodličnejša nota njegovih člankov pa je, da so pisani in namenjeni splošnosti, upoštevajoč vse ptt. osebe. Le škoda, da so izšli v listu, katerega večina poštinih uslužbencev ne dobi v roke.

V »Poštariju« od 5. aprila t. l. pa je gosp. Štukelj nepričakovano stopil iz svojega področja in posegel s svojim člankom »Quousque tandem...?« v čisto organizacijske in stanovske razmere slovenskih poštinih uslužbencev. Ni treba, da pozna kdo g. Štuklja osebno, ampak razbere lahko že iz samega njegovega članka, da obravnava naša vprašanja drugače, nego smo bili to doslej vajeni od drugih piscev »Poštarija«. G. Štukelj piše s pošteno mislijo in dobrim namenom. To je v naših razmerah redek pojav, — tako redek, da je vreden upoštevanja inter muros et extra muros, četudi se z izvajanjem g. Štuklja morda ne moremo v vsemu strinjati. Toda to ni še nič hudega. Zakaj zgolj razlike v načelih samih ne bi bile mogle ustvariti današnje napete atmosfere med slovenskimi poštinih uslužbenci. Prepade med nami so izkopale, ali pa vsaj zastrupile ozračje, nepošten metode, borbeni sredstva in zlohotna dvojna morala, ki je v naprej proklela vse, kar je izšlo iz drugega tabora. Ne stvar, ampak pripadnost k taboru je bila kriterij za presojo naših dejanj in nehanj. To je bilo tudi pri vsaki stvari povod in vzrok za deklinacijo objektivnega gledanja in presoja-nja.

Mnenja sem — in to je tudi moja želja — da bi rodila dobrohotna in nepotrjena debata v takem smislu in maniri, kakor je storil to g. Štukelj, vsekakor pozitivne rezultate. Če nič drugega, bi bila njena prednost v tem, da se lahko enkrat stvarno in mirno porazgovorimo o svojih stališčih, kar nas bo privedlo do lažje in nepristranske ugotovitve, katere so točke, ki nas razdvajajo, s tem pa tudi do boljšega spoznanja naših potov in ciljev. To spoznanje bo prineslo v naše vrste vsaj strpljivo razumevanje interesov in teženj enega ko drugega tabora.

Že del časa se bavim z namero, da bi se obširnejše izpisal o vseh naših perečih vprašanjih in problemih v zvezi z našo razcepljenostjo. Članek g. Štuklja mi je potisnil pero v roko. Skušal bom izvesti svojo namero v nekaj člankih pod današnjim naslovom. Istočasno pa bom bodisi posredno bodisi neposredno posezal v debato na izvajanja gosp. Štuklja.

I.

G. Štukelj je teoretik in gleda zato na odnose med našimi organizacijami in gospodarskimi in socialnimi ustanovami prilično tako, kakor smo gledali nanje tudi mi nekoč, ko še nismo bili zasidrani goloroki v praktičnem življenju naših organizacij in ustanov. Tudi mi smo bili nekoč pretežno teoretiki in smo mislili, da bi moglo biti to in ono drugače in ne tako, kakor je bilo in

kakor je. — Gotovo, teorija je lepa in potrebna stvar, v vsakdanjem življenju pa je vredna le toliko, kolikor ne zaostaja za realnostjo in praktičnim doživljanjem. Več bo o tem govora v drugem poglavju, ko bom razpravljaj o organizaciji, tu pa hočem podati za uvod le prisposodo, ki bo služila za lažje razumevanje odnosajev med strokovno organizacijo in gospodarskimi ustanovami.

Po sami teoriji bi res ne moglo biti nobenih razlik v pogledu na naše gospodarske in socialne ustanove, ker je nesporno res, da imamo v osnovi do teh ustanov vsi enake zahteve, vsaj kolikor se nanašajo na materialne dobrine, ki nam jih nudijo. Toda nekaj drugega je vmes in na kar se čisto pozablja, — ne v praksi, ker ta gre svoja naravna pota, ampak v teoriji in besedah, ki se nam opletajo tako sladko okoli ušes, ki pa nas kljub svoji melodiji nič ne prepričajo in ne odvrnejo, da bi v resnici ne delali drugače. In to vse velja za oba tabora. To, kar je v sredi med prakso in teorijo, med dejanji in besedami, bom poizkusil vsaj približno nazorno nakazati s to-le prisposodo:

Oče zapusti ob svoji smrti dvema sinovima z oporoko svoje imetje, gospodarstvo in domačijo, rekoč: Na tej naši domačiji so se preživeli že rodovi. Zemlja našega rodu je bila dobra mati premnogim otrokom našega rodu. To zemljo in domačijo zapuščam vama, sinova, kot vajino skupno last. Dovolj je velika in zlahka bo preživela vaju in vajine otroke. — Toda komaj se vrnete sinova z očetovega pogreba, že se pričneta prepirati med sabo, kdo izmed njiju bo večji in prvi v hiši in kateri izmed bratov naj ima večje pravice na dedščini. Starejši brat dopoveduje mlajšemu, da je ni drugačne pravice od te, da naj bo prvorojeni gospodar in lastnik domačije, drugorojeni pa naj bi delal, imel v hiši žlico in kot ter bil podložen starejšemu bratu. Mlajši pa trka na pisano besedo v očetovem testamentu, ki ga je postavila starejšemu za enakega in enakopravnega v pravi in dolžnosti.

Čas beži, brata pa se prepirata od dneva do dneva srditeje. Skoro ni bratovske vezi in besede več med njima. Zavist je zastrupila rodno kri in napravila iz dveh bratov sovražnika, ki se merita izpod povešenih in mračnih oči, gledata in kučeta še samo, kje bi drug drugemu škodovala. Veter pa raznaša streho raz hišo in po nezoranih njivah se kosa plevel. Sovraštvo med bratoma dozor nazadnje v krvave misli: za oba ni več prostora v tej dedovani rodni hiši, ne na rodni zemlji. Eden mora s poti drugemu kakorkoli že. Začne se borba na življenje in smrt. Brat se potajeno plazí za bratom z zločinsko nakano in s stisnjeno pestjo za hrbtom.

Nekega dne pade starejšemu bratu čudna misel v glavo in pravi mlajšemu bratu: Sovraživa se res do smrti in sklenjeno je v najinih mislih in nakanah ter sojeno življenje enega izmed naju. Toda brata sva vendarle in sinova istega očeta. Da se izkaže to najino bratstvo, naj bo najina skupna last samo še lipa, ki si jo vsadiva skupaj na vrta za hišo. Tam v senci lipe bodiva oba enaka, oba enakopravna brata. V hiši, na polju in povsod drugod pa sem gospodar samo jaz.

Kadar se snideva v prijetni senci pod lipo, si mi mil in drag brat, kjerkoli pa te najdem, da si drugje na tleh najinega očeta lastiš kakšne pravice, ti ne prizanesem.

Mlajši brat pa mu odvrne po pameti in srecu: Čemu mi bo lipova senca, čemu lipa po tvoji milosti, ki sem jo sam zasadil, ko pa mi jemlješ vse, kar je potrebno za moje življenje: streho in kruh, luč in zrak, kjer mi je odločeno živeti? Če mi vzameš vse to, si me že ubil in mrtvem mi ni treba ne lipe in ne lipove sence. In nazadnje, četudi bi mogel živeti ob lipovem soku, kako naj zaupam in sežem v roko bratu tudi pod lastno lipo, ko pa vem in vidim, da stiska v levi nož, ki je nabrušen, da mi prereže srce?

Ta storija bi bila v svojem smislu nekako podobna tisti naivni pravljici o prijateljstvu, nevtralnih tleh in skupni brvi, ki naj veže slovenske poštarje v gospodarskih in socialnih ustanovah, ko pa se bore v svojih strokovnih organizacijah, kjer gre za njihov obstoj, na življenje in smrt. Ali čutite ta nemo-goči nesmisel?

Moja eksistenca sloni na prejemkih, ki jih dobivam kot poštar po svojem položaju za svoje delo. Kdor mi teh ne priznava ali pa če mi jih tudi želi samo nekoliko prikratiti, kdor dela z vsemi močmi na to, da mi tudi samo malo pristrže to bore, kar mi že itak komaj zadošča za skromni vsakdanji kruhek in golo življenje, ta ne more biti moj prijatelj. Ne more biti prijatelj v nobenih okolištinah in v nobenem kraju, niti ne v gostilni, pa če prav mi plača za liter vina in zatrijuje zraven, da sva »drugače« čisto prijatelja, samo kar se tiče »onega«, namreč organizacije (priprosto povedano, — mojega vsakdanjega kruha), je stvar malo drugačna. To »malo« pa je namreč vse, — so moji življenjski pogoji, ki jih ne more nadomestiti liter vina.

Tako približno je ta stvar drastično prikazana in nič drugače. Žal mi je, če podiram morda komu iluzije, toda pomagati mu ne morem. Resnica je pač vedno neprijetna in nelepa, če ji strgaš s telesa njeno pisano dekoracijo in romantiko. Toda v dnu in pri korenini življenja, — tam, kjer se vrši prvin-ska organska procedura, na kateri življenje stoji, kjer srka naš jaz vase soke, svoj kruh, ni nič romantike. Romantika cvete šele tam v vrhu drevesa, kjer že delujejo posledice prozaične življenjske procedure in ko je bilo naravnim zahtevam zadoščeno.

Kvintesenca teh izvajanj je: vsak stanovski pokret sloni v prvi vrsti na strokovni organizaciji, ki je bistvena za eksistenčno borbo in podlaga vsakega stanu. Gospodarsko socialne ustanove pa so sporednega značaja in v stanovski borbi niso merodajne, marveč služijo samo kot pripomoč in lajšanje bede v izrednih razmerah. Pred vojno drž. uslužbenci niso poznali ne potrebovali takih ustanov v takem smislu in obsegu kakor jih imamo danes, pa jih zopet ne bomo imeli ne potrebovali, kadar se naš materialni položaj izdatno zboljša. Kolikor bodo še ostale, bodo stale v službi ciljev organizacije kot njih opore. Kdor hoče torej ustvarjati skupnost stanu, jo mora ustvarjati pri korenini, to je v strokovni organizaciji. Če tam ni mogoče doseči skupnosti in složnosti, je tudi ni mogoče pri stranskih in podrejenih pokretilih.

Kdaj in kakšen poštni dom naj postavimo?

Nepotrebno je vprašanje in razmišljanje, kaj je bolj potrebno poštним uslužbencem — organizacija ali poštni dom. Tukaj smo menda le vsi edini, da je predvsem potrebna organizacija.

Važno je vprašanje, ali je organizaciji lasten dom res neobhodno potreben? Ali je vsaki večji organizaciji lastna gospodarska ustanova potrebna? Ako smo tukaj enakih misli, potem bomo tudi edini, kdaj in kakšen dom naj postavimo. Tukaj so mišljenja deljena in logično tudi mnenja glede časa in stavbe.

Nekateri vidijo v poštнем domu zunanji dokaz in trajen spomin na zaveznost in požrtvovalnost slovenskih poštarijev. Ako naj poštni dom predvsem to reprezentira, potem to ni nujna potreba in je pravilno mnenje tistih, ki trdijo, da je treba čakati, da se zbere $\frac{1}{2}$ potrebnega kapitala. Med tem časom pa se uporabljaj kapital v socialno pomoč članstva.

Drugi zopet vidijo v poštнем domu nezomajen temelj organizacije, katera mora družiti ljudi, ki so doprinesli svoj delež k tej stavbi. Do sedaj še nimamo primera, da bi članstvo organizacije, ki si je postavilo svoj dom v prepričanju, da ji je neobhodno potreben za njen razmah in prestriž, dopustilo, da taisti propade. Ako bi se to zgodilo, bi rekli, da ni imelo moralne zavezi in ponosa. Po tem naziranju je poštni dom najjačja sila, ki naj družijo članstvo ene organizacije. — Tukaj je ideja združena z materijo.

Vsaki večji organizaciji pa je gospodarska ustanova neobhodno potrebna. V tujem domu je dobiček zelo majhen. Nemo goče je tudi organizaciji razmahniti svoje delovanje ali sprejeti pod svoje okrilje druge gospodarske in socialne ustanove, ako nima lastnega doma. — Mnenja sem, da je napačno trditev, da gospodarske ustanove uspevajo le na kompromisni podlagi. Vsaka gospodarska ustanova organizacije ima značaj borbe proti izkoriščanju.

Ako je dom organizaciji neobhodno potreben, potem je treba gledati, da se postavi, kakor hitro so dani pogoji. Po mojem mnenju je pogoj dosežen, kakor hitro se najde zavod, ki je pripravljen dati potrebno posojilo. Vsi vemo, da vsak zavod dobro pretehta zmožnost upnika, preden dovoli posojilo. Govori se, da bi se posojilo dobilo. Torej so tudi drugi prepričani, da smo za izvedbo naše ideje dovolj zreli in močni.

Tudi stavba, dvonadstropna hiša, kakor jo predpisuje regulacijski načrt, na prometu nem kraju, nam ne bi bila v sramoto, dasi ne bi bila — palača. — Zato sem prepričan, da so organizacije, ki so zastopane v drugi »Poštni dom«, dovolj močne, da spravijo to ustanovo pod lastno streho. — Poudariti je treba, da tudi večina članstva zastopa v okrilju svoje organizacije idejo same zadrage. Kakor na zunanjo eno stavbo kot dokaz enotnosti, tako tudi eno vodstvo, ena reprezentanca napram najvišji oblasti. V notranjem poslovanju pa lahko vsak se stavlja svoje predloge, ker tudi vsak najbolj pozna svoje težnje.

Zastopniki ideje — vsi za enega in le v skupnosti ima organizacija pomen, — brez ozira na levo ali desno, k realizaciji poštne doma! Danes je ta ideja še živa v srcih slovenskih poštarijev. Škoda bi bila, ako bi zamrla ali zbledela. Naj uživajo njene blagodati tudi že oni, ki so žrtvovali za to idejo.

F. Ž. —

Pogodbene drž. pošte in pogodbeni poštariji.

Po svetovni vojni je p. t. t. ustanova preživela mnogo izprememb. Iz laško-nemške Postdirektion v Trstu je na enkrat postalo samoslovensko poštno ravnateljstvo v Ljubljani. Prvo in najpotrebnejše je bilo, da so se uradi poštne ravnateljstva preskrbeli s sposobnim osebjem in se nastanili pod lastno streho. Vse je šlo po sreči in poštno ravnateljstvo — poznejše direkcija, nato oblastna p. t. uprava, a sedaj zopet direkcija — se je dokaj hitro osamosvojilo in ustanovilo. Tudi uradništvo se je kmalu sistemiziralo, izenačilo in razvrstilo, ravno tako nižje uslužbenstvo. Samo ena skupina nastavljenecv p. t. t. ustanove se je prezrla in pozabila pri vsakem zakonu in pri vsaki razvrstitvi. To so bili nekdanji poštni ekspedienti, poznejši poštni odpravniki ali sedanjí pogodbeni poštariji.

Pogodbene državne pošte vodijo sedaj kot predstojniki manjših podeželskih pošt nih uradov pogodbeni poštariji obojega spola. Ti so malenkostno plačani, služijo brez vsake državne zaščite, nimajo pokojnine, ne bolniških ne normalnih dopustov, marveč morajo celo sami od svojih pičlih prejemkov plačevati najemnino za poštni lokal, za kurjavo, razsvetljavo in čiščenje urada, kakor tudi zalagati uradne potrebščine sami iz svojega.

Pogodbeni poštariji smo na svoje prošnje in tarnanje pač prejeli tolažilne besede, češ da se bo ta težka zadeva polagoma uredila tudi za pogodbene poštarije. Toda poteklo je deset let, a nujne odpomoči ni od nikoder. Pri zadnjih pogostejših slučajih smrti mladih pog. poštarijev je diagnoza pokazala, da so podlegli tuberkulozi! Kako ne? Slaba in pičla hrana, nezdravo stanovanje, rahla stara obleka. Razume se, da je treba od male mesečne plače poravnati najprej potrebščine za poštni urad, a z malim ostankom plače mora pogodbeni poštar previdno in varčno tiskati, da se vsaj preživi.

Najhujše je za one, ki služijo že 10 in več let, če pomislijo, da bodo čez nadaljnjih deset do dvajset let postali za službo nesposobni. Kam potem, če se jih Bog na hitro ne usmili in reši? Saj drugače ne morejo drugam kakor na svojo pristojno občino, da nastopijo tam kot dosluženi, zvesti državni delavci svojo beraško pot po hišnih številkah, če nečejo živi pod zemljo.

Ko so se pogodbeni poštariji dodobra zavedli svoje težke usode, so začeli drug drugega obupno povpraševati: kaj bo? Obrnili so se na svojo oblastno organizacijo za odpomoč. Organizacija se je za stvar resno in hvalevredno zavzela na osnovi samopomoči in hoče ustanoviti pokojninski fond za pogodb. poštarije. Hvaležni smo organizaciji za ves trud in dobro voljo, toda kako naj pog. poštariji ustanove tak drag denarni zavod, ko pa še za vsakdanje nujne potrebščine nimajo? Dne 12. januarja t. l. se je na anketi oblastne organizacije v Ljubljani ojunail tovariš pogodbeni poštar, rekoč: poizkusimo prej še osebnost v Beogradu, potrkajmo na vsa vrata, dopovejmo vsem, kaj smo in kaj bi morali biti. Res se je potem dne 19. januarja t. l. na sestanku zastopnikov vseh pogodbenih poštarijev v Zagrebu sklenilo, da se odpošlje četvorica zastopnikov k novemu gradbenemu ministru gospodu Filipu Trifunoviću v Beograd. Dne 6. februarja t. l. se je predstavila naša skromna deputacija v ministrstvu. Gospod minister je naša razlaganja z zanimanjem poslušal ter obljubil svojo pomoč, zaradi temeljitejšje razložitve naših teženj pa je dirigiral deputacijo še k minist. načelniku gospodu dr. Šoću. Tudi g.

načelnik se je resno zanimal za stvar in se posvetoval, kako bi se najlažje odpomoglo tej zadevi. Deputacija je za prvo silo prosila 50% poviška na vse dosedanje dohodke in pa rodbinske doklade za tovariše, kateri preživljajo družine. Za definitivno ureditev službe pogodb. poštarijev pa naj bi se izdelal nov pravilnik po vzorcu Češko-slovaške republike, katera ima jako primeren službeno podlago za svoje poštne odpravnike, ki vrše enako službo kakor naši pogodbeni poštariji.

Po poznejših pomislekih in preudarkih, upoštevajoč tako pog. poštarije kakor tudi državne finance, smo prišli do zaključka, da bi se dalo vprašanje 1000 pog. poštarijev, kolikor jih naša država približno ima, najenostavneje, najlažje in najuspešnejše rešiti na ta način, da bi država prevedla vse pogodbene poštarije za uradnike III. kategorije z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki jih imajo držav. uslužbenci po uradniškem zakonu. S tem bi si država zasigurala pridne, vestne in zanesljive voditelje manjših pošt.

Ako bi iz kakršnega vzroka že državna uprava ne hotela pristati na erarizacijo vseh pošt in na prevedbo pog. poštarijev v red državnih uslužbencev, potem bi bilo treba vsaj temeljito izpremeniti sedanji pravilnik o pogodbenih poštah.

Viktor Engelman, pog. poštar.

Pošta Maribor 4.

V Mariboru poslujejo izza predvojnih časov tri pošte. Pošta 1 ima svoje prostore na Stolnem trgu, pošta 2 na kolodvoru, pošta 3 pa na desnem bregu Drave, v Frankopanovi ulici.

Maribor je dobil po osvobojenju čisto drug položaj, kakor ga je zavzemal pred svetovno vojno. Pozabiti ne smemo, da se je mesto razvilo v veliko trgovsko in industrijsko središče. Razen tega je postalo obmejno mesto, kar prej ni bilo. To daje Mariboru poseben položaj, ki se mora vedno upoštevati. Prebivalstvo mesta je naraslo na 35.000 ljudi. Če prištejemo še prebivalce iz predmestja, kojih število znaša 15.000, je dosedanje število pošt v Mariboru za 50.000 prebivalcev zelo nizko odmerjeno.

Gospodarski krogi posvečajo napredku Maribora posebno pozornost. Zato nas prav nič ne čudi, da so bilj ravno oni tisti, ki so pred kratkim podvzeli ponovne korake pri poštni upravi, da se otvori v prostorih bivše palače velikega županstva nova pošta. To bi bila v Mariboru četrta pošta, torej pošta Maribor 4.

V palači, v kateri se naj bi otvorila nova pošta, so sledeči uradi: inspektorat dravske banovine, okrajni glavarstvi za desni in levi breg Drave, davkarija, finančna kontrola itd. Že ti uradi sami dajejo novi pošti možnost obstoja. Gre pa tudi za interese prebivalstva, ne samo onega, ki stanuje v bližnji palače, ampak za vse ljudi iz vseh krajev bivše velike županije, ki pridejo po opravkih v gori imenovane urade. Kako neprijetno je hoditi od tu na pošto 1 ali 2, ve le oni, ki je to pot sam napravil. Kako pripravno bi bilo za ljudi, ki prejmejo n. pr. na davkariji položnico, pa bi to v istem poslopu, na pošti, napisali in oddali denar. Kako pripravna bi bila nova pošta za urade same, ni treba niti omenjati.

Palača bivše velike županije leži nekako ravno na sredini razdalje med pošto 1 in 2. Obe sedanji pošti sta precej oddaljeni. Ker je ta oddaljenost nepraktična za urade in ljudstvo samo, katero ima istočasno opravka z uradi in pošto, je otvoritev nove pošte tem bolj potrebna.

Poštna uprava menda ne bo imela nobenih pomislekov glede nove pošte. Zahtevala bo za pošto kvečjemu primerne lokale. Zna-

no je, da potrebuje vsaka pošta najmanj dva naj bi se vršilo po direkciji, ki naj bi do končnega izplačila, odtegovala dodatek na službeno obleko in ga nakazovala gospodarski ustanovi. Obleka bi postala na ta način cenejša, ker bi se nabavila večja količina blaga, in pa solidnejša, ker bi jo izdelali naši krojači po meri.

Poštna direkcija v Ljubljani je prošnja mariborskih trgovskih in drugih gospodarskih krogov gotovo priporočila. Prepričani smo, da bo g. dr. Šoč, načelnik poštnega oddelka v gradbenem ministrstvu, o potrebi nove pošte v Mariboru pravilno informiran. Gradbeno ministrstvo, ki je merodajno pri otvoritvi nove pošte, pa ne bo imelo zadržka. Zato upamo, da bo v Mariboru kmalu otvorjena pošta Maribor 4, katero bodo z veseljem pozdravili prizadeti uradi in ljudstvo.

Službena obleka poštne uradništva.

Zdaj, ko je notranje ministrstvo izdalo pravilnik o službeni obleki uradništva politične uprave, je postalo vprašanje naše službene obleke zopet odprto. Mnogo dobro utemeljenih resolucij so napravile razne poštne organizacije, da se predpiše poleg poduradnikov in slug službena obleka tudi za uradništvo.

Pošta, telegraf in telefon spadajo v red prometne službe, ki je z občinstvom v neprestanem stiku. Pri okencih, na kolodvorih (posebno obmejnih), ima poštni uradnik vedno opravka tako s strankami kot z raznimi funkcionarji državne službe. Na vsak način je torej potrebno, da že na zunaj prikazuje funkcijo, ki jo opravlja. Slično je z železničarji, čarlniki, organi finančne kontrole, poštними pismonošci in služitelji in najnovejše — z uradniki politične uprave. Služba referentov pri okrajnih načelnikstvih se brez dvoma razlikuje od naše, in če je vlada uvidela potrebo uniformirati one, je toliko večja potreba, predpisati službeno obleko tudi poštному uradništvu.

Spominjam se, da je poštni kongres v Skopju pred tremi leti soglasno sprejel zahtevo po službeni obleki tudi za uradništvo. V sprejeti resoluciji je bila ta zahteva dovolj utemeljena. Vprašanje je bilo tedaj toliko napredovalo, da je bilo nekaj članov naprošenih, naj sestavijo tak predlog. Ostalo pa je iz neznanih razlogov samo pri tem; zahteva se na merodajnem mestu ni upoštevala.

Dovoljeno naj mi bo, da na kratko iznesem svoje predloge k tej stvari, predvsem: kakšna bodi službena obleka? Enotna za vse stroke! To mora biti temeljna podlaga za vse bodoče pravilnike. Do danes se je namreč prakticiralo, da ima vsaka stroka različno kombinirano službeno znamenja: eni na roki, drugi na vratu (pismonoše) in — najnovejše — na rami (uradniške epolette). Če se je odločilo za epolette, naj se radi enotnosti obdrži to za vse stroke.

Obleka naj bo tudi okusna. Tudi po načinu oblačenja se pozna stopnja civilizacije. Za naše pismonoše tega ne moremo v polnem obsegu trditi. Največkrat prevelika ali premajhna obleka, po svoji grobosti sukna ne vzbujajo posebnega ugleda. Ugled pa je državnemu uslužbencu potreben in ga sedanja vlada močno forsira. Naši slovenski pismonoše imajo še kolikor toliko primerne uniforme, ker si da vsak obleko popraviti in tudi pazi na njo. Sem tudi za svečano in letno obleko, ker bi se s tem vprašanje »stanu primerne« oblačenja samo ob sebi rešilo.

S pravilnikom o službeni obleki bi se uslužbenstvo izpostavilo enkratnim večjim izdatkom. To bi se dalo urediti z našimi gospodarskimi organizacijami, ki naj bi prevzele nalogo, nabaviti uslužbencem v predpisanem času službeno obleko. Odplačevanje

2800 Din na mesec, zaslužek ročnega delavca pa povprečno 20 do 30 Din na dan.

S temi razmerami se okoriščajo bolj sitirani, ki si zamorejo najeti stanovanja za tako pretirane najemnine. Zlasti zahteva večina najemodajalcev, da nočejo družin z otroki v prazna stanovanja, in odpovedi stanovanj mnogobrojnim družinam tira v obup družine z otroki.

Hišni lastniki pišejo, da imajo dovolj stanovanj praznih. To je nekoliko res, pa le, ker ne dobe najemnikov za njih pretirane visoke najemnine. Družinski očetje ne morejo plačevati $\frac{1}{2}$ ali celo $\frac{1}{3}$ svojih prejemkov samo za stanovanje. Ako pomislimo, da so najemnine že davno dosegle zlasti to pariteto, moramo tudi upoštevati, da je dohodki in prejemki nameščencev in ročnih delavcev še niso dosegli ter radi tega povzročajo pretirane najemnine splošno razburjanje zadetih družin.

Za podaljšanje stanovanjskega zakona.

Kakor znano, konča dne 30. aprila t. l. stanovanjska zaščita. Društvo stanovanjskih najemnikov v Mariboru je začelo živahno akcijo za podaljšanje stanovanjskega zakona.

Dokaz, da je še za dalje časa potrebna stanovanjska zaščita, zlasti v dravski banovini, so stanovanjske razmere v Ljubljani, kjer primanjkuje okoli 1400 stanovanj. V Mariboru je okoli 7000 stanovanj, med temi okoli 3000 zaščitenih. Družin pa ima Maribor čez 7900, primanjkuje torej okoli 900 stanovanj, da bi imela vsaka družina svoje stanovanje. Podobne razmere so v vseh mestih in industrijskih krajih.

To stanje izkoriščajo hišni lastniki z brezobzirnim višanjem najemnine, ne oziiraje se ne na zakon ne na dane obljube, da ne bodo višali čez zlato pariteto. Zahtevajo namreč za sobo in kuhinjo 300 do 600 Din in še več, za 2 sobi in kuhinjo pa 600 do 1000 Din. Njim so se davki znižali (hišnonajemninski in prihodninski davek), a oni vzlic temu zvišujejo najemnine v že nedosegljivo višino.

Najemniki so duševni in ročni delojemalci. Današnji prejemki znašajo 1000 do

2800 Din na mesec, zaslužek ročnega delavca pa povprečno 20 do 30 Din na dan.

S temi razmerami se okoriščajo bolj sitirani, ki si zamorejo najeti stanovanja za tako pretirane najemnine. Zlasti zahteva večina najemodajalcev, da nočejo družin z otroki v prazna stanovanja, in odpovedi stanovanj mnogobrojnim družinam tira v obup družine z otroki.

Hišni lastniki pišejo, da imajo dovolj stanovanj praznih. To je nekoliko res, pa le, ker ne dobe najemnikov za njih pretirane visoke najemnine. Družinski očetje ne morejo plačevati $\frac{1}{2}$ ali celo $\frac{1}{3}$ svojih prejemkov samo za stanovanje. Ako pomislimo, da so najemnine že davno dosegle zlasti to pariteto, moramo tudi upoštevati, da je dohodki in prejemki nameščencev in ročnih delavcev še niso dosegli ter radi tega povzročajo pretirane najemnine splošno razburjanje zadetih družin.

Kako je na Litvanskem.

Litvansko. Dne 15. maja 1928 so na Litvanskem proslavljali desetletnico svoje države. Vse pošte po celi državi so bile okrašene s podobami, cveticami, gesli in raznobarnimi svetilkami. Vsi uradniki so bili fotografirani pri svojem delu. Na Litvanskem ne poznajo besede »uslužbenec« ali »nameščenec«, ampak vsakdo, ki je pri pošti zaposlen, je uradnik. Vse osebje, kar ga je v poštni službi 5 let, je dobilo častne kolajne. Najstarejši uradniki v aktivni službi so bili pomaknjeni ne glede na predpisane izkušnje in ne glede na doslužen službeno dobo v višjo plačilno stopnjo. Poštna uprava je izdala jubilejne znamke po 5, 10, 15, 25, 50 in 60 centov, nekatere s podobo predsednika A. Smetone. — Litvanski poštni mesečnik »Postininkis Zodi«, piše večkrat v esperantu in poziva tovariše, naj se uče tega jezika, ki da je lažji kakor njih materinščina.

Vabilo na

11. redno letno glavno skupščino

Oblastne organizacije p. t. t. uslužbencev, ki bo v nedeljo, dne 4. maja 1930 v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma. Začetek ob 13. uri.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo nadzorne komisije in razrešnica.
5. Referat o uradniškem zakonu in specialnih dokladah.
6. Referat o bolniško podpornem fondu.
7. Referat o ureditvi poverjeniške službe.
8. Referat o pokojninskem fondu za pog. poštarje.
9. Referat o članstvu v Zvezi drž. nameščencev.
10. Referat o stanju »Poštne glasnika«.
11. Članarina za poslovno leto 1930/31.
12. Volitve predsedstva, odbora in nadzorne komisije.
13. Proračun za leto 1930/31.
14. Predlogi in vprašanja.

Predlogi se morajo poslati pismeno najkasneje 8 dni pred skupščino obl. organizaciji. — Če ne bo ob 13. uri skupščina sklepčna, se otvori ob pol 14. uri ne glede na število prisotnih.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR OPO.

VIII. redni letni občni zbor „Dobrote“

obsmrtnega podpornega društva pošt-nih nameščencev v Ljubljani se bo vršil dne 11. maja 1930 dopoldne v dvorani »Delavske zbornice« v Ljubljani, Miklošičeva cesta. — Pričetek ob 8. uri.

Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, se bo pričel eno uro kasneje, t. j. ob 9. uri in bo sklepčen ne glede na število navzočih članov.

Dnevni red:

1. Poročilo odbora in preglednikov računov.
2. Izprememba pravil.
3. Predlogi.
4. Volitve.
5. Slučajnosti.

Predlogi članov se morajo najkasneje 8 dni pred občnim zborom prijaviti odboru, ker se drugače o njih na občnem zboru ne bo sklepalo. Odbor.

To in ono.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem naročnikom in prijateljem našega lista.

Zaradi pomanjkanja prostora je iz današnje številke moralo izpasti nadaljevanje listka »Stanje in potrebe p. t. t. promet«. Ravno tako bi radi ponatisknili važnejše določbe novega finančnega zakona, pa moramo odložiti za prihodnjico.

Obetajo se piruhi... V gradbenem ministruvstvu je izdelan razpored uslužbenstva po novih direktivah (Beograd in Split) in ukaz za napredovanje uradnikov II. kategorije v višje skupine. Če smo prav informirani, bi imelo v vsej državi napredovati 273 uradnikov v 1. skupino, kakih 308 v 2. skupino in približno toliko v 3. skupino, vse točno po statusu, brez upoštevanja pogodbenih, dnevničarskih in vojaških let. Lanski obetani piruhi so se izpremenili v klopotce, upajmo, da nas letos nade ne bodo prevarale. Po 16 mesecih bi bil že čas...

Glavna skupščina bratske novosadske oblasne organizacije se bo vršila dne 27. aprila t. l. v Novem Sadu.

Kongres francoskih poštarjev. Organizacija francoskih p. t. t. uslužbencev je povabila Savez p. t. t. uslužbencev v Beogradu s priručnim pismom, da naj bi se udeležili tudi jugoslovanski tovariši njihovega kongresa, ki se bo vršil v dneh 20., 21., 22. in 23. aprila t. l. v Parizu.

Vsem pogodbenim poštarjem in poštaricam. Vsi tisti, kateri ste me vprašali in kateri me niste vprašali, kako stoji naša službena zadeva v Beogradu, vam sporočam, da podrobno in posamezno ne morem odgovarjati, ker nimam razmnožilnika. Ta razmnožilnik naj bo za vse »Poštni glasnik«. Zato prosim cenjene kolege in kolegije, kdor izmed

vas želi natančnejših pojasnil, naj čita moj dopis v današnji številki pod naslovom: »Pogodbene drž. pošte in pogodbeni poštarji«. Tovariši, kličem vam: bodite vestni in požrtvovalni, vsako pravilno delo je gotovo plačila vredno. Tudi za nas pride dan plačila! — Pog. poštar Viktor Engelman.

Plenarna seja Glavnega saveza v Beogradu, ki je bila prvotno sklicana za 10. april, je bila preložena na 15. april. Zato je tudi Zveza drž. uslužbencev za Slovenijo prvotno za 12. april sklicani občni zbor preložila na nedeljo dne 27. aprila t. l. Vršil se bo v beli dvorani hotela Union v Ljubljani.

42. delovni shod Nemške poštne zveze je sklenil resolucijo, iz katere prinašamo nekatere stvari splošnega pomena. Zahtevali so zmanjšanje delovne dobe, to je enako delovno dobo kakor pri drugih državnih uradih. Poldrugo honoriranje jutranje, pozno večerne, nočne in nedeljske službe. Primeraj prispevanje tistim nameščencem, ki so primorani stanovati v dragih novih poslopih. Dolžnost nositi službeno obleko se mora razveljaviti. Dopusite morajo dobivati, če je le mogoče, v poletenskih mesecih. Ambulančni vozovi se ne smejo rabiti za rešilna vozila. Nakano nemške poštne uprave, da bi se dal brzojav v najem zasebnemu gospodarskemu podjetju, je treba i v bodoče zavrniti.

Stanovsko gibanje drž. nameščencev v ČSR. Po poročilu državnega statističnega urada je stopilo v državno službo l. 1928 vsega skupaj 3642 oseb, in sicer 1913 moških pa 1729 žensk. Iz državne službe je izstopilo ali bilo odslovljenih 16.929 oseb, med temi je bilo 8568 moških in 8361 žensk. L. 1929 pa je vstopilo v državno službo 4212 oseb, izstopilo ali je bilo odpuščenih 22.721 oseb, in sicer 12.498 moških in 10.223 žensk. To gibanje ni natančno in je potrebno pojasniti, ki ga pa državni statistični urad ne podaja.

ING. FRAN TAVČAR

družba z o. z.

Ljubljana, Dolenjska cesta 26

Telefon 3148

Gradbeno podjetje in tehnična pisarna

Pomlad je tu!

Elegantni vzorci za dame in gospode na ogled. Nizke cene!

Se priporoča

Krajec Ivan, Pred Prulami št. 1.

Fran Škafar, Ljubljana

Rimska cesta št. 16

Telefon št. 2823.

Pošt. hran. rač. 18747

Stavbeno in pohištveno mizarstvo.

Zaloga modernega pohištva in ameriške pisarniške rouleaux-oprave.

Vsak dan sveže praženo kavo dobite pri trrdki

Bogomir Motok

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5,

ker jo praži dnevno v najmodernejši električni pražarni le po 6 kg naenkrat

Se priporoča in prosi, da se sami prepričate

Razširjajte „Poštni Glasnik“!

Za izvršitev raznovrstnih kleparskih del

se priporoča

Josip Otorepec
Za Gradom št. 9

ZA GOSPODE

najboljše angleško in češko sukno za obleke in površnike kakor tudi srajce, ovratnike in še mnogo drugih predmetov nudi najceneje v ogromni izbiri

manufakturna in modna trgovina

MILOŠ PŠENIČNIK / / CELJE
Kralja Petra cesta št. 5

„ADRIA“
ČEVLJI

CELJE

NARODNI
DOM

ZA STAVBE

po znižanih cenah vsakovrsten suh, tesan in žagan les. — Vsaka množina v zalogi. — Žaganje, odpadki od lesa, drva. — Dostava tudi na stavbo.

FRAN ŠUŠTAR

lesna industrija in trgovina, parna žaga
LJUBLJANA, Dolenjska cesta 12.

Priporočam se p. t. t. uslužbencem za prvovrstno izdelavo vsakovrstnih oblek in plaščev / / Cene zmerne
MODNI ATELJE ZA DAME IN GOSPODE
FRANC MEŠKO / CELJE

Manufakturna in modna trgovina

Jos. Weren

Celje

Glavni trg 18.

Prešernova ul. 1.

prilporeča svojo veliko zalogo priznana prvovrstnega blaga i to: sukno, volneno svilo, platno, preproge, garniture in zavese.

Gospe!

Pred nakupom si oglejte krasno izbiro volnene in svilene blaga za letne obleke.

Gospodje!

Predno se odločite za nakup obleke, si oglejte veliko skladišče angleškega modnega kamgarna in sukna pri

FRANC DOBOVIČNIK, Celje, Gosposka ulica št. 15

Tukaj kupite iz prve roke.

Tvornica zrcal in brusilnica stekla

A. VRHOVEC, Ljubljana

Za Gradom št. 9 (na koncu Streliške ulice)

izdeluje vsakovrstna brušena in nebrušena zrcala in stekla. — Graviranje in matiranje stekla.

Ima stalno v zalogi steklo za izložbe, avtomobile in kočije, popravlja stara pokvarjena zrcala.

Izdeluje reklamna ogledala.

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1.

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.